

Con dastga ina operaziun custar?

Studis davart custs e niz

DA LUCAS DEPLAZES / ANR

■ **La Svizra dispona d'in excellent sistem medicinal. Novs medicaments e novas pussaivladads tecnicas lubeschan adina dapli intervenziuns medicinalas. Con dastga tut quai custar e co statti cun la libertad individuala?**

Experts han preschentà ier a Berna dus studis che sa fatschentan cun las dumondas davart custs e niz dad intervenziuns medicinalas e la muntada per il singul pazient, numnadamain: «Methoden zur Bestimmung von Nutzen bzw. Wert medizinischer Leistungen» e «Schwellenwerte in der Gesundheitspolitik». Ils documents èn vegnids elavurads da «Academias svizras da las ciencias» e da l'Uniun da l'industria farmaceutica «vips».

Custs senza cunfins

Dapi l'introducziun da l'obligatori tar l'assicuranza da malsauns l'onn 1996 s'augmentan ils custs per la sanadad publica e las premias onn per onn. Actualmain vegnan ils custs per la sanadad calculads sin passa 60 milliardas francs l'onn. Mesiras per curreger u per franar l'augment dals custs han fatg naufragi. E tutttina sforzan ils custs, per part enorms, da tractaments medicinlas da reponderar la situaziun davart senn, persistenza e cunfins d'in tractament medicinal, cunzunt en l'auta vegliadetgna. Ils experts fan attent che tschertas intervenziuns han magari pitschens effects sin la qualitat da viver e sin la prolungaziun da la vita. Ina discussiun surlonder è fitg difficila e savens pli emoziunala che economica. Quai ha demussà la recenta debatta davart la medischina alternativa. Er la cumissiun naziunala per l'etica saja

Thomas Zeltner, l'antierur director da l'Uffizi federal da sanadad, pretenda ina discussiun averta davart custs e niz per la sanadad publica.

FOTO L. DEPLAZES

savens sut in enorm squitsch, han ils experts constatà.

Ils dus studis – che han er examinà la situaziun internaziunala – demussan che tuts ils pajais sa fatschentan cun las medemas dumondas e mettan en il center l'emprova d'ina debatta pli averta che fin uss. In impuls a la discussiun ha er dà la recenta decisiun dal Tribunal federal da-

vart la restituziun per in medicament fitg char. Ils experts èn dentant pertscharts che cunfins memia rigurus – sco ha prendì en egl il Tribunal federal – na pon betg esser la buna schliaziun.

In discurs davart las valurs è necessaria

Thomas Zeltner, l'antierur director da

l'Uffizi federal da sanadad publica, ha fatg attent a la finamira da la confederaziun d'instradar ils proxims onns ina instituziun naziunala per giuditgar la qualitat e la segirtad dals pazients. Quai dettia chaschun da manar ina debatta averta davart custs e niz, davart las valurs ed ils cunfins d'in tractament medicinal. Tenor Zeltner consumeschan 5% dals pazients 50% dals las prestaziuns medicinalas. Tge resursas è pronta la communitad da surpigliar en l'avegnir per la sanadad publica e quant lunsch va la libertad persunala, l'interess individual dal singul pazient? Dumondas delicatas che pretendan in discurs avert sin il plaun politic ed en il ravugl da la cuminanza sezza. Zeltner pretenda il rinforz da la confidenza en noss sistem e da procurar per ina meglra pussaivladad da paudair giuditgar, manar e d'acceptar l'entir sistem da la sanadad publica. El ha fatg attent che las refurmas necessarias na sajan betg da caracter tecnic, mabain d'eminenta muntada politica, culturala e sociala. Necessari saja dapli infurmaziun e trasparenza per il singul burgais che lubeschian ina clera decisiun. Zeltner vul er rinforzar las organisaziuns existentas dals pazients e cuntinuar cun l'instrument «Swiss Medical Board». Ils dus studis sajan impurtants per iniziar ina pli vasta discussiun sur da tut las dumondas e da reponderar la repartiziun da las resursas che ans stattan a disposiziun. Quai na vegnia mai a dar schliaziuns fixas u cunfins finansials, mabain ponderaziuns differenziadas, tut tenor la situaziun individuala dal pazient. In agid latiers pudess esser la disposiziun dal pazient ed ina discussiun surlonder a bun'ura cun ils tierparents.